

ВШАНУВАННЯ ПАМ'ЯТІ ЛИЦАРІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЗВИТЯГИ

Уже другий рік поспіль на сході України тривають військові дії. Не залишаються осторонь цих подій і студенти та випускники історичного факультету Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка. Ще до розгортання активних бойових дій на частині територій Донецької та Луганської областей вихованці факультету, маючи активну громадянську позицію, були засновниками багатьох громадських організацій у Полтаві, брали участь в ініціативах Полтавської самооборони під час Революції Гідності, стояли на Київському Євромайдані, а нині є учасниками волонтерського руху. Не залишилися вони осторонь і подій російсько-української війни.

Трагічним й водночас знаковим є те, що першою втратою України на російсько-українській війні став Геннадій Беліченко – випускник заочного відділення історичного факультету ПНПУ імені В.Г. Короленка 2001 року. 13 квітня 2014 року він у складі групи співробітників СБУ прийняв бій з озброєними нападниками біля Слов'янська Донецької області.

Готовність до захисту України покликала на фронт й інших випускників і студентів істфаку. З перших днів війни вони воювали в складі таких підрозділів як «Азов», «Айдар», «Дніпро 1», «Карпатська січ», «Полтава», «ДУК ПС». Їхні бойові біографії пов'язані з найгарячішими точками цієї війни – Новоазовськ, Іловайськ, Широкине, Дебальцеве, Артемівськ (Бахмут), Волноваха, Водяне, Піски та інші. Й нині наші випускники несуть службу у лавах ЗСУ біля Авдіївки,

Зайцевого, Краматорська, Донецького аеропорту. Привертає увагу те, що більшість із них були добровольцями. Таким був і Антон Грицай («Сіф») – випускник університету 2009 року.

Він був активним футбольним уболівальником Полтавського клубу «Ворскла», ініціатором утворення ультрас-організації «Crew of Golden Eagle». Під час Революції Гідності працював у складі Полтавської Самооборони. Влітку 2014 року разом із друзями-вболівальниками став ініціатором створення графіті-меморіалу Небесної Сотні в Полтаві. А вже у вересні того ж року добровільно вступив на службу до полку «Азов», у складі якого прийняв свій перший і останній бій. 15 лютого 2015 року юнак загинув під селом Широкине Донецької області. За особисту мужність і високий професіоналізм, виявлені в захисті державного суверенітету та територіальної цілісності України, Грицай Антон Юрійович указом Президента України був нагороджений орденом «За мужність» III ступеня (посмертно). Загиблого героя також відзначено нагрудним знаком Полтавської обласної ради «За вірність народу України» I ступеня (посмертно) та медаллю УПЦ КП «За жертвовність і любов до України» (посмертно).

15 серпня 2015 року на фасаді нового корпусу Полтавського національного педагогічного університету імені В.Г. Короленка мама загиблого воїна – Тетяна Іванівна Грицай та голова обласної ради Петро Ворона відкрили меморіальну дошку загиблого бійцю Національної гвардії України. Крім рідних і друзів вшанувати пам'ять Антона прийшли студенти і викладачі університету, фанати футбольних клубів «Ворскла» (Полтава), «Чорноморець» (Одеса), «Шахтар» (Донецьк).

Через півроку потому, у роковини смерті нашого земляка, студенти та викладачі історичного факультету організували фотовиставку «Лицар небесної варти», присвячену Антону Грицаю. Матеріали для неї надали рідні та друзі бійця. На світлинах було представлено життя Антона у мирний час, служба в полку «Азов» і заходи, проведені упродовж останнього року на вшанування його пам'яті. Окрім фото вперше науковці, викладачі, студенти, співробітники університету та представники громадськості оцінили плакат авторства київського художника Андрія Єрмоленка, відомого в Україні завдяки створеним ним нашивкам для сотень Євромайдану та воїнів АТО (зокрема, емблема «Укроп»). Полотно із зображенням Антона Грицая, разом з іншими найкращими творами, було представлено 5 грудня 2015 року в Києві на благодійному аукціоні «Український патріотичний плакат – 2015».

Зазначимо, що увага до подій російсько-української війни не обмежується лише меморіальними заходами. 15 жовтня 2015 року у ході відзначення Дня захисника України на історичному факультеті за ініціативи викладачів кафедри всесвітньої історії та методики викладання історії була відкрита фотовиставка «Студенти та випускники історичного факультету – учасники російсько-української війни». Відвідувачі ознайомилися з портретами двадцяти бійців, дані про яких вдалося зібрати на той час. Частина з них завітала на організований до Дня захисника України концерт-зустріч «Хочу жити без війни». Присутні вітали

рідних А. Грицяя, О. Кобу (випускника 2014 року), Є. Залужного (випускника 2012 року), Є. Шпірка (випускника 2007 року), О. Федоренка (випускника 2009 року), Т. Малярєнка (випускника 2010 року), Ю. Матвійчука (випускника 2014 року), І. Скляра (випускника 2014 року), Г. Сьоміна (студента 4-го курсу), С. Химича (студента 3-го курсу), М. Місюренка (студента 3-го курсу). Юліан Матвійчук розповів про свій бойовий шлях. Олександр Коба закликав не ідеалізувати війну, підкреслив, що воювати повинні професіонали, але при цьому у кожного має бути свій фронт для захисту Батьківщини.

Таким фронтом для істфаківців стала волонтерська діяльність. Із 9 листопада по 1 грудня 2015 року на факультеті тривала благодійна акція «Молодь, допоможи героям АТО!» За ініціативою Полтавського обласного проводу ВГО «Сокіл» був організований збір лікарських засобів для передачі їх військовим на схід країни. Зібрано та закуплено близько однієї тисячі одиниць медикаментів майже сорока найменувань. Усі вони невдовзі були відправлені на схід для бійців ОЗШР «Карпатська Січ» ОМБр – 93.

Упродовж грудня 2015 року на історичному факультеті проводилася волонтерська акція «Замаскуй армію!». Зібрані студентами та викладачами матеріали були передані волонтерській організації «Полтавський батальйон небайдужих», учасники якої виготовили маскувальне спорядження (сітки, костюми) для воїнів української армії.

Т. В. Тронько

* * *